

**Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жай министрлигине караштуу Суу чарба кызматынын
«Ичүүчү суу менен камсыздоону жана канализацияны өнүктүрүү»
боюнча мамлекеттик мекемеси**

[СУЙЛЕШҮҮЛӨРДӨН КИЙИН]

Экологиялык жана социалдык милдеттенмелер планы

**"Суу менен камсыздоого жана санитарияга жалпы жеткиликтүүлүк
программасы-1-Фаза –
P500620**

2025-жылдын 17-марты

ЭКОЛОГИЯНЫ КОРГОО ЖАНА СОЦИАЛДЫК МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР ПЛАНЫ

1. Кыргыз Республикасы (Алуучу) «Суу менен камсыз кылуу женарий гигиенага жалпы кирүү программасы – 1-фаза» долбоорун Кыргыз Республикасынын Суу чарбасы, айыл чарбасы жана өнөр-жай өсүмдүктөр министрлигинин Суу ресурстары кызматынын кол алдындагы "Ичүүчү суу менен камсыздоо жана саркынды сууларды чыгаруу"мамлекеттик мекемеси (кийинкилерде – ИСКЖССЧМИ) катышуусунда ишке ашырат, бул Каржылоо келишиминде жана Грант келишиминде көрсөтүлгөндөй. Эл аралык өнүгүү ассоциациясы (кийинкилерде – Ассоциация) өзүнүн жеке абалында иштеп жана «Кыргыз Республикасы – Суу менен камсыз кылуу женарий гигиенага жалпы кирүү программасы» траст фондунун администратору катары, аталган келишим(дер)де көрсөтүлгөндөй, Долбоорду каржылоого макулдук берди.
2. Алуучу Долбоорду Социалдык-экологиялык стандарттар (СЭС) жана бул Экологияны коргоо жана социалдык милдеттенмелер планы (ЖЧСМП) ылайык, Ассоциация үчүн кабыл алынуучу тартипте ишке ашырууну камсыз кылышы керек. ЖЧСМП Каржылоо келишиминин жана Грант келишиминин бир бөлүгү болуп саналат. Эгерде бул ЖЧСМПде башкача каралбаса, ЖЧСМПде колдонулуучу баш тамга менен жазылган терминдер үчүн аталган келишим(дер)де белгиленген маанилер колдонулат.
3. Жогорудагыларды чектөөсүз, бул ЖЧСМПде Алуучу ишке ашырууга же алардын ишке ашырылышын камсыз кылууга тийиш болгон негизги чаралар жана аракеттер, анын ичинде, жараша болгондо, аракеттер жана чараларды ишке ашыруу мөөнөттөрү, институционалдык, кадрдык, окутуу, мониторинг жана отчет берүү механизмдери, ошондой эле арыздарды кароо тартиби баяндалат. Бул ЖЧСМП ошондой эле Долбоордун чегинде кабыл алынуучу жана ишке ашырылуучу экологияны коргоо жана социалдык (ЖЧС) инструменттерди белгилейт, алардын бардыгы Ассоциация үчүн кабыл алынуучу тартипте, алдынала кеңешүүгө жана маалыматтарды ачыкка чыгарууга үчүн болушу керек, СЭСке ылайык келүүчү формада жана мазмунда болушу керек. Кабыл алынгандан кийин, аталган ЖЧС инструменттери Ассоциациянын алдындагы жазма макулдугу менен мезгил-мезгили менен кайра каралышы мүмкүн.
4. Ассоциация менен Алуучунун ортосунда макулдашуу боюнча, бул ЖЧСМП Долбоорду ишке ашыруу убагында Долбоордогу өзгөрүүлөрдөн жана күтүлбөгөн жагдайлардан улам же Долбоордун натыйжаларына байланыштуу, ыңгайлуу башкарууну чагылдыруу үчүн мезгил-мезгили менен кайра каралышы мүмкүн. Мындай жагдайларда Алуучу ИСКЖССЧМИ аркылуу жана Ассоциация бул өзгөрүүлөрдү чагылдыруу үчүн ЖЧСМПни Ассоциация жана Алуучунун «Ичимдик суу менен камсыз кылуу женарий сууларды чыгаруу» мамлекеттик мекемеси кол койгон каттарды алмашуу жолу менен жаңыртууга макул болушат. Алуучу ИСКЖССЧМИ аркылуу жаңыртылган ЖЧСМПни дароо жарыялайт.

НЕГИЗГИ ЧАРАЛАР ЖАНА АРАКЕТТЕР		МӨӨНӨТТӨР	ЖООПТУУ УЮМ / МЕКЕМЕ
МОНИТОРИНГ ЖАНА ОТЧЁТТУУЛУК			
А	ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ ОТЧЁТТУУЛУК Долбоордун экологияны коргоо, социалдык чөйрө, ден-соолук жана коопсуздук көрсөткүчтөрүн мониторингдөө боюнча мезгил-мезгили менен отчётторду, анын ичинде, башкалар менен катар, ЖЧСМПни ишке ашыруу, ЖЧСМП боюнча талап кылынуучу экологияны коргоо жана ден-соолук инструменттерин даярдоо жана киргизүүнүн статусу, мүдөөлүү тараптар менен өз ара аракеттешүү иш-аракети жана арыздарды кароо механизми(лери) жөнүндө отчётторду даярдоо жана Ассоциацияга тапшыруу.	Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгили боюна, Күчкө кирген күндөн баштап, Ассоциацияга жарым жылдык отчётторду тапшыруу. Ар бир отчёт отчёттуу мезгил аялагандан кийин отуз (30) күн ичинде Ассоциацияга тапшырылышы керек.	Долбоорду ишке ашыруу тобу (ДИТ) ИСКЖССЧМИ
В	ОКУЯЛАР ЖАНА КЫРСЫКТАР Долбоорго байланышкан жана жашалуу чөйрөгө, таасирленген коомдорго, калкка же жумушчуларга олуттуу терс таасирин тийгизген же тийгизе турган ар кандай окуя же кырсык жөнүндө Ассоциацияга ошол замат кабарлоо, анын ичинде, айрыкча, жыныстык эксплуатация жана зомбулук (ЖЭЗ), жыныстык зордук-зомбулук (ЖЗЗ) учурлары, ошондой эле өлүмгө, оор же көптөгөн жараат алып келген бакыбар сабактар. Окуянын же бакыбар сабактын көлөмү, оордугу жана мүмкүн болгон себептери жөнүндө, ага байланыштуу күрдүү чаралар кабыл алынган же кабыл алууга пландаштырылгандыгы жана жараша болгондо, ар кандай подрядчик жана/же көзөмөлдөө компаниясы/консультанты тарабынан берилген ар кандай маалымат жөнүндө жетиштүү кененирек маалымат берүү. Кийинчерээк, Ассоциациянын сурамы боюнча, окуя же бакыбар сабак жөнүндө отчёт даярдоо жана ага жооп берүү жана анын кайталанышын алдын алуу боюнча ар кандай чараларды сунуштоо, анын ичинде негизги себептердин анализинин (RCA) натыйжалары жана тууралоо аракеттеринин планы (CAP).	Окуя же кырсык жөнүндө маалымат алгандан кийин 48 саат ичинде Ассоциацияга кабарлоо. Ассоциация үчүн кабыл алынуучу мөөнөттөрдө Ассоциацияга кийинки отчётторду тапшыруу. Баштапкы кабарлоо берилген күндөн баштап он беш (15) иш күнү ичинде RCA, CAP, сактык чаралары жана кабыл алынган	ДИТ ИСКЖССЧМИ

	Подрядчиктердин жана көзөмөлдөөчү консультанттардын/компаниялардын тендердик документтерине Алуучуга/ДИТке окуялар жана бакыбар сабактар жөнүндө кабарлоо милдеттенмесин киргизүү. Подрядчиктердин долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде бардык курулуш аянтчаларында окуялардын реестрин жүргүзүүсүн камсыз кылуу жана көзөмөлдөө.	компенсациялык чараларды кошкон кийинки отчетторду Дүйнөлүк банкка тапшыруу. Конкреттүү объектилер боюнча иштерди жүргүзүү үчүн тендерлер башталардан мурун, тендердик документтерине киргизүү.	
С	ПОДРЯДЧИКТЕРДИН АЙЛЫКЫНА КЕЛГЕН ОТЧЕТТОРУ Подрядчиктерди жана көзөмөлдөөчү фирмаларды ЖСДК натыйжалуулугун мониторингдөө боюнча айлыкына келген отчетторду, тиешелүү тендердик документтери жана келишимдерде көрсөтүлгөн көрсөткүчтөргө ылайык, жана мындай отчетторду Ассоциацияга тапшырууга милдеттүү кылуу.	Ассоциациянын сурамы боюнча же жогорудагы А аракети боюнча тапшырылуучу отчетторго кошумча катары, айлыкына келген отчетторду Ассоциацияга тапшыруу.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 1: СОЦИАЛДЫК-ЭКОЛОГИЯЛЫК ТӨРТҮНДӨРДҮ ЖАНА ТААСИРЛЕРДИ БАЛООЛОО ЖАНА БАШКАРУУ			
1.1	УЮШТУРМАЛЫК СТРУКТУРА ИСКЖССЧМИтин кол алдында долбоорлорду ишке ашыруу тобун (ДИТ) түзүү жана кийинчерээк иш абалында кармоо, ага Экологияны коргоо, социалдык чөйрө, ден-соолук жана коопсуздук (ЖСДК) сактау боюнча башкаруу, ошондой эле бул ЖЧСМПде макулдашылган аракеттерди ишке ашыруу милдети жүктөлөт, Ассоциация үчүн кабыл алынуучу техникалык жөндөмө (ТЖ) боюнча бөлүнгөн жөндөмдүү персонал менен жана Долбоордун экологияны коргоо, социалдык чөйрө, ден-соолук жана коопсуздук (ЖСДК) тармагындагы төрпөөлөрдү жана таасирлерди башкарууну колдоо үчүн ресурстар менен. ДИТ борбордук деңгээлде, Бишкек шаарында, бир экологиялык коргоо адиси жана бир социалдык маселелер адисин штатка кабыл алат.	Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгили боюна, Күчкө кирген күндөн баштап отуз (30) күн ичинде жана ДИТти кармоо. Күчкө кирген күндөн баштап отуз (30) күн ичинде ДИТтин курамына	ДИТ ИСКЖССЧМИ

	ДИТ ошондой эле, алар түзүлгөндөн кийин, «Суу менен камсыз кылуу жөнөдөр сууларды чыгаруу райондук кызмат көрсөтүү провайдерлеринин» (РПУ) техникалык топторунун курамында долбоорду ишке ашырууну колдоо үчүн, райондук деңгээлде экологиялык жана социалдык маселелер боюнча кызматкерди бөлөт же дайындайт. Экологиялык жана социалдык маселелер боюнча кызматкер ИСКЖССЧМИтеги ДИТ менен тыгыз кызматташып, тиешелүү иш-аракеттерди, анын ичинде экологиялык жана социалдык аспектилерди күнүмдүк көзөмөлдөөгө жооптуу болот. ДИТ ошондой эле, зарыл болгон учурда, атайын тармактарда колдоо көрсөтүү үчүн, экологиялык жана социалдык коргоо боюнча консультанттарды бөлөт.	экологиялык жана социалдык коргоо адистерин бөлүп, долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде персоналды кармоо. Күчкө кирген күндөн баштап алты айдан кечиктирбестен, экологиялык коргоо жана социалдык маселелер боюнча адистерди дайындоо жана Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде аларды колдоо.	
1.2	ЭКОЛОГИЯЛЫК ЖАНА СОЦИАЛДЫК ДОКУМЕНТТЕР Долбоор үчүн тиешелүү СЭСтерге ылайык келген, Экология жана социалдык чөйрөнү башкаруунун негиздерин (ЖСБН) ишке ашырууну бүтүрүү, кабыл алуу жана киргизүү. Конкреттүү объектилердеги иштердин экологиялык жана социалдык экспертизасын жүргүзүү жана ЖСБНда көрсөтүлгөндөй, конкреттүү объектилер үчүн Экология жана социалдык чөйрөнү башкаруу планын (ЖСБП) даярдоо. ЖСБПда келтирилген исключениелер тизмесинде сүрөттөлгөн иш-аракеттердин түрлөрү Долбоордун чегинде каржыланбайт.	Долбоорду баалоо аяктаганга чейин ЖСБН ишке киргизилип, бекитилип, жарыяланып, Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде ишке ашырылат. Конкреттүү объектиде курулуш иштерин жүргүзүү үчүн тендер процесси башталардан мурун ЖСБПларды даярдоо.	ДИТ ИСКЖССЧМИ РПУ

		ЖСБП талап кылган долбоор иш-аракети башталардан мурун, конкреттүү объект үчүн ЖСБП кабыл алынышы керек. Кабыл алынгандан кийин, тиешелүү ЖСБП долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде ишке ашырылат.	
1.3	ПОДРЯДЧИКТЕРДИ БАШКАРУУ ЖЧСМПдин тиешелүү аспектерин, анын ичинде ар кандай долбоор иш-аракеттери үчүн даярдалган ЖЧС инструменттеринин тиешелүү документтерин, Жумушчу ресурстарын башкаруу процедураларын жана Кодекс иш-аракетин, жабдуу документтерине жана подрядчиктер менен көзөмөлдөөчү компаниялар менен келишимдерге ЖСДК боюнча техникалык шарттарды киргизүү. Андан кийин подрядчиктердин өздөрүнүн жана субподрядчиктердин тиешелүү келишимдеринин курамындагы ЖСДК техникалык шарттарын сактоосун жана сактоого мажбурлоосун камсыз кылуу.	Бардык тендердик документтерди жана келишимдерди даярдоо чегинде. Долбоорду ишке ашыруу убагында подрядчиктерди көзөмөлдөө.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
1.4	ТЕХНИКАЛЫК ЖАРДАМ Долбоордун чегиндеги кеңеш берүү, изилдөөлөр (жараша болгондо, техникалык-экономикалык негиздемени кошкондо), жөндөмдүүлүктү өркүндөтүү, окутуу жана техникалык жардам көрсөтүүнүн башка ар кандай иш-аракети Ассоциация үчүн кабыл алынуучу жана СЭСтерге ылайык келген техникалык жөндөмө боюнча жүргүзүлүшүн камсыз кылуу. Андан кийин мындай иш-аракеттин натыйжаларынын техникалык жөндөмөгө дал келүүсүн камсыз кылуу.	Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 2: ЖУМУШЧУ КАДРЛАР ЖАНА ЭМГЕК ШАРТТАРЫ			
2.1	ЖУМУШЧУ РЕСУРСТАРЫН БАШКАРУУ ПРОЦЕДУРАЛАРЫ (ЖРБП) Долбоор үчүн Жумушчу ресурстарын башкаруу процедураларын (ЖРБП) ишке ашыруу, анын ичинде, айрыкча, эмгек шарттары, жумушчулардын ортосундагы мамилелерди башкаруу, эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук чаралары (анын ичинде жеке коргонуу каражаттарын жана күрдүү абалдарга даярдык чараларын жана ага	Директорлор кеңеши тарабынан бекитилге чейин ЖРБП ишке киргизилип, бекитилип, жарыяланып, Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде ишке ашырылат.	ДИТ ИСКЖССЧМИ

	жооп берүүнү кошкондо), иш-аракет кодекси (анын ичинде СЭН жана СДга карата), балдардын же мажбурлоо эмгегин пайдалануунун жоктугун камсыздоо, Долбоордун жумушчуларынын арыздарын кароо тартибин, ошондой эле подрядчиктерге, субподрядчиктерге жана көзөмөлдөөчү компанияларга тиешелүү талаптарды камтыган ЖРБПни ишке ашыруу, кабыл алуу жана киргизүү.		
2.2	ДОЛБООРДУН ЖУМУШЧУЛАРЫНЫН АРЫЗДАРЫН КАРОО МЕХАНИЗМИ ЖРБПда сүрөттөлгөндөй жана СЭС 2га ылайык келген, долбоордун жумушчуларынын арыздарын кароо механизмин түзүү жана ишке киргизүү.	Долбоордун Күчкө кирген күнүнөн баштап отуз (30) күн ичинде жумушчулардын арыздарын кароо механизмин ишке киргизүү жана Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде колдоо.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 3: РЕСУРСТАРДЫ ОҢУЛТУУЛУКПАЙТЫН ПАЙДАЛАНУУ, ЭКОЛОГИЯНЫН БУЛГАНУУСУНАН САКТАНУУ ЖАНА БАШКАРУУ			
3.1	РЕСУРСТАРДЫ ПАЙДАЛАНУУНУН НАТЫЖАЛУУЛУГУ, ЭКОЛОГИЯНЫН БУЛГАНУУСУНАН САКТАНУУ ЖАНА ЖӨНҮТҮҮ Жогорудагы 1.2-аракеттин негизинде даярдалышы керек болгон ЖСБПларга, СЭС 3түн талаптарына ылайык, ресурстарды пайдалануунун натыйжалуулугун жогорулатуу жана экологиянын булгануусун алдын алуу жана жөнгө салуу боюнча чараларды киргизүү, анын ичинде сууну жана чийки заттарды пайдалануу, абанын, суунун жана топурактын булгануусу, коркунучтуу материалдар менен таштандыларды башкаруу, агынды сууларды башкаруу, чөкмө заттарды башкаруу, материалдарды издөө жана ташуу (тиешелүү учурларда), ошондой эле ЖСБПга ылайык жана СЭС 3кө ылайык бардык зарыл кичине пландор (мисалы, асбестти башкаруу планы, таштандыларды башкаруу планы).	Жогорудагы 1.2-аракет боюнча ЖСБН жана ЖСБПларды кабыл алуу жана ишке ашыруу үчүн белгиленген мөөнөттөрдө.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 4: КАЛКТЫН ДЕН-СОЛУГУН КОРГОО ЖАНА КООПСУЗДУГУН КАМСЫЗ КЫЛУУ			
4.1	ЖОЛ КЫЙМЫЛЫ ЖАНА ЖОЛ КООПСУЗДУГУ Конкреттүү объектилердин ЖСБПларына, ЖСБНда талап кылынгандай жана СЭС 4кө ылайык, көчөө кылымы жана жол	Жогорудагы 1.2-аракет боюнча ЖСБН жана ЖСБПларды кабыл алуу жана	ДИТ ИСКЖССЧМИ

	коопсуздугу менен байланышкан төрпөөлөрдү баалоо жана башкаруу боюнча чаралар менен аракеттерди киргизүү, анын ичинде Долбоордун жумушчуларын жана Долбоорго байланышкан ар кандай товарлар менен материалдарды ташуучу унаалардын кыймылынан келип чыккан төрпөөлөрдү, долбоордун жумушчулары үчүн жана калк үчүн.	ишке ашыруу үчүн белгиленген мөөнөттөрдө.	
4.2	КӨЧӨӨ КЫЛЫМЫ ЖАНА ЖОЛ КООПСУЗДУГУ СЭС 4 жана ЖСБНга ылайык, жергиликтүү жактагы коомдор үчүн мүнөздүү төрпөөлөрдү жана таасирлерди баалоо жана башкаруу жана ЖСБН боюнча даярдалышы керек болгон ЖСБПларга таасирлерди азайтуу боюнча чараларды киргизүү. ЖСБН иштин башына байланыштуу ден-соолукка болгон төрпөөлөрдү; коркунучтуу материалдарды иштетүү жөнүндө жок кылууну; шумдун жана чаңдын ашыкча деңгээлин; объекттеги коопсуздук жөнүндө кабардарды; кирүүнү чектөөнү ж.б. камтыйт, ал эми ЖСБП конкреттүү объектке тиешелүү төрпөөлөрдү азайтуу боюнча чараларды камтыйт.	Жогорудагы 1.2-аракет боюнча ЖСБН жана ЖСБПларды кабыл алуу жана ишке ашыруу үчүн белгиленген мөөнөттөрдө.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
4.3	СЭН ЖАНА СД МЕНЕН БАЙЛАНЫШКАН ТӨРТҮНДӨРДҮ АЗАЙТУУ Конкреттүү объектилердин ЖСБПларына ЖСБНга ылайык, жыныстык эксплуатация жана зомбулук жана жыныстык зордук-зомбулуктун (СЭН/СД) төрпөөлөрүн алдын алуу жана азайтуу боюнча иш-чаралардын киргизилгенине жана алардын ишке ашырылышын камсыз кылууга ынануу. Бул, башкалар менен катар, бардык кызматкерлер үчүн иш-аракет кодексин иштеп чыгуу жана сактоону, СЭН/СДды эске алган арыздарды кароо механизм, жыныстык негиздеги зомбулукка (зарыл болгон учурда) байланыштуу кызмат көрсөтүү провайдерлеринин тизмесин түзүүнү, бардык кызматкерлердин жана коом мүчөлөрүнүн ЖЭЗ/ЖЗЗ төрпөөлөрү жана аларды азайтуу чаралары жөнүндө кабардарды жогорулатууну камтыйт.	Жогорудагы 1.2-аракет боюнча ЖСБН жана ЖСБПларды кабыл алуу жана ишке ашыруу үчүн белгиленген мөөнөттөрдө.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 5: ЖЕРГИЛИК ЖЕРЛЕРДИ АЛУУ, ЖЕРГИЛИК ЖЕРЛЕРДИ ПАЙДАЛАНУУ УКУГУН ЧЕКТӨӨ ЖАНА МАЖБУРЛУК КӨЧҮРҮҮ			

5.1	КӨЧҮРҮҮ САЯСАТЫНЫН НЕГИЗГИ БЕКЕМДЕМЕЛЕРИ Долбоор үчүн СЭС 5ка ылайык, Көчүрүү саясатынын негизги бекемдемелерин (КСНБ) ишке ашыруу, кабыл алуу жана киргизүү.	Директорлор кеңеши тарабынан бекитилге чейин КСНБ ишке киргизилип, бекитилип, жарыяланып, Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде аткарылышы керек.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
5.2	КӨЧҮРҮҮ ПЛАНАРЫ КСНБда көрсөтүлгөндөй жана СЭС 5ка ылайык, Долбоордун чегиндеги ар бир долбоор/иш-аракет үчүн, КСНБга ылайык мындай план талап кылынган учурда, көчүрүү аракеттеринин планын (КАП) кабыл алуу жана ишке ашыруу.	Конкреттүү участкага иштер башталардан мурун тиешелүү КАП кабыл алынып, ишке ашырылышы керек, анын ичинде жерге жана тиешелүү активдерге ээликке кирерден мурун толук компенсация берилгенине жана көчүрүлгөн адамдар көчүрүлгөнүнө жана аларга көчүрүү жардамы берилгенине ынануу.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 6: БИОӨНҮГҮҮЛҮКТҮ САКТОО ЖАНА ТИРИЛИК ПРИРОДАЛЫК РЕСУРСАРДЫ ТУРАКТУУ БАШКАРУУ			
6.1	БИОӨНҮГҮҮЛҮККӨ БОЛГОН ТӨРТҮНДӨР ЖАНА ТААСИР Биоөнүгүүлүккө болгон төрпөөлөрдү башкаруунун тиешелүү чаралары СЭС 6 жана ЖСБНга ылайык иштеп чыгылып жана конкреттүү ЖСБПларда чагылдырылышы керек; СЭС 6 жана ЖСБНга ылайык биоөнүгүүлүккө олуттуу төрпөөлөр жана терс таасирлер аныкталган учурда, конкреттүү ЖСБПларга тиешелүү биоөнүгүүлүктү башкаруу пландоры (ББП) иштеп чыгылып жана киргизилиши керек.	Жогорудагы 1.2-аракет боюнча ЖСБПларды кабыл алуу жана ишке ашыруу үчүн белгиленген мөөнөттөрдө.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 7: ЖЕРГИЛИКӨЛӨР / САХАРА ЧӨЛҮНӨН ТҮШТӨӨК АФРИКА ӨЛКӨЛӨРҮНҮН ТАРЫХЫ БОЙУНЧА САКТАЛБАГАН САЛТТУУ ЖЕРГИЛИКҮҮ КООМДОР			
7.1	СЭС 7 долбоорго тиешелүү эмес.		
СЭС 8: МАДАНИЙ МУРАС			
8.1	КУТУЛУП КАЛГАН ТАБЫЛГАЛАР ЖСБНга ылайык, (зарыл болгон учурда) ЖСБПга жана ЖСБПлардын текшерүү тизмелерине, кутулуп калган табылгаларды табуу процедураларын киргизүү жана бардык курулуш иштерине киргизүү.	Жогорудагы 1.2-аракет боюнча ЖСБПларды кабыл алуу жана ишке ашыруу үчүн белгиленген мөөнөттөрдө.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
СЭС 9: КАРЖЫЛЫК ДАЛДАЛЧЫЛАР (КД)			

9.1	СЭС 9 долбоорго тиешелүү эмес.		
СЭС 10: МҮДӨӨЛҮҮ ТАРАПТАР МЕНЕН ӨЗ АРА АРАКЕТТЕШҮҮ ЖАНА МААЛЫМАТТАРДЫ АЧЫККА ЧЫГАРУУ			
10.1	МҮДӨӨЛҮҮ ТАРАПТАРДЫ КАТТЫШТЫРУУ ПЛАНЫН ДАЯРДОО ЖАНА ИШКЕ АШЫРУУ Долбоор үчүн СЭС 10га ылайык, Мүдөөлүү тараптарды катыштыруу планын (МТКП) [ишке ашыруу, кабыл алуу жана киргизүү], ал анын ичинде, айрыкча, мүдөөлүү тараптарга өз убагында, актуалдуу, түшүнүктүү жана жеткиликтүү маалыматтарды берүүнү жана алар менен манипуляция, аралашуу, мажбурлоо, дискриминация жана коркутуудан ары маданий жактан кабыл алынуучу тартипте кеңешүүнү камтыйт.	Долбоорду баалоодон мурун МТКП [ишке киргизилип, кабыл алынып, жарыяланып] Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде аткарылышы керек.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
10.2	ДОЛБООР БОЮНЧА АРЫЗДАРДЫ КАРОО МЕХАНИЗМИ (АКМ) Долбоорго байланыштуу маселелер менен арыздарды кабыл алуу жана аларды чечүүгө жардам берүү үчүн, бардык Долбоор тарабынан таасирленген тараптар үчүн, тез жана натыйжалуу, ачык, маданий өзгөчөлүктөрдү эске алган жана жеткиликтүү арыздарды кароо механизмин түзүү, жарыялоо, кармоо жана пайдалануу, анын ичинде анонимдуу түрдө берилген маселелер менен арыздарды, СЭС10га ылайык. Арыздарды кароо механизми ЖЭЗ/ЖЗЗ жөнүндөгү арыздарды кабыл алуу, каттоо жана аларды чечүүгө жардам берүү үчүн, анын ичинде пострадавшийларды жыныстык негиздеги зомбулукка каршы күрөшүүнүн тиешелүү кызмат көрсөтүү провайдерлерине багыттоо менен, коопсуз, конфиденциалдуу жана пострадавшийларга багытталган тартипте иштеши керек.	Долбоор боюнча иштер башталардан мурун ДАКМ түзүлүп, кийинчерээк бул механизм Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде кармалып жана пайдаланылышы керек.	ДИТ ИСКЖССЧМИ
ЖӨНДӨМДҮҮЛҮКТҮ ӨРКҮНДӨТҮҮ (CS)			
CS1	ДИТтин персоналды, техникалык топтор жана суу менен камсыз кылуу женарий сууларды чыгаруу райондук кызмат көрсөтүү провайдерлеринин (РПУ) кызматкерлери үчүн төмөнкү маселелер боюнча окутуу уюштурулушу керек: - Экология жана социалдык чөйрөнү башкаруунун айрым аспектилер, анын ичинде ЖСБН, ЖРБП, КСНБ, МТКП талаптары	Долбоорду ишке ашыруунун бардык мезгилинде; ар бир аракет боюнча жылына бир жолу кайталоо окутуусу катары.	ДИТ ИСКЖССЧМИ

	- Күрдүү абалдарга даярдык жана ага жооп берүү - Калктын ден-соолугун коргоо жана коопсуздугу - Иш-аракет кодекси, ЖЭЗ жана ЖЗЗдан сактануу чаралары - Долбоордун АКМы, долбоордун жумушчуларынын АКМы - Мүдөөлүү тараптар менен өз ара аракеттешүү - Жумушчу ресурстарын башкаруу процедуралары		
CS2	Долбоордун жумушчулары үчүн төмөнкү маселелер боюнча окутуу: - Эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук, анын ичинде күрдүү абалдарды алдын алуу, даярдык жана ага жооп берүү чаралары - COVID-19 жана башка жугуштуу оорулар жөнүндө коопсуздук маалыматы - Иш-аракет кодекси, ЖЭЗ жана ЖЗЗдан сактануу жана Арыздарды кароо механизми - Калктын ден-соолугун коргоо жана коопсуздугу - Долбоордун пайда алуучулары менен өз ара аракеттешүү боюнча Кодекстин талаптары - ДБнын СЭСтеринин каралышы жана долбоордук цикл убагында аларды ишке ашыруу - Долбоорду даярдоо жана ишке ашыруу үчүн улуттук экологиялык талаптар - ЖСБП, ЖРБП, МТКП, АКМди ишке ашыруу - Экологиялык скрининг/ЖСБП, социалдык скрининг жүргүзүү - Конкреттүү объектилер үчүн ЖСБП даярдоо жана отчеттуулук. - Климатка ыңгайлашуу чечимдери.	Тиешелүү иштер башталардан мурун.	ДИТ ИСКЖССЧМИ